

4. MEEDE

Mesilasperede arvukuse suurendamise arendustöö tegevuskava ja eesmärgid

Aimar Lauge

4. Meetme eesmärgid

- Programmi nimi

Mee tootmise ja turustamise arendamise Eesti riiklik programm

- 4. meetme nimi

Mesilasperede arvukuse suurendamise arendustöö

- 4.meetme eesmärk

on Eestis mesilasperede arvukuse ja meetootmise potentsiaali suurendamine, rakendades selleks mesilaste tõuparanduse ja talve- ning haiguskindluse parandamise võtteid.

Programmi 4. meetme eelarve võrdlus

2007 - 2010

- Eelarve **137 400** krooni
- Sellest palgakulu, sisseostetud tööd **87 000** krooni
- Transpordi, lähetuskulud **9000** krooni
- Materjalid, vahendid, muud kulud **41 400 krooni**

2010 - 2013

- Eelarve **268 000** krooni
- Sellest palgakulu, sisseostetud tööd **26 000** krooni
- Transpordi- ja lähetuskulud **8000** krooni
- Materjalid, vahendid, muud kulud **234 000 krooni**

Alameesmärgid

- Eesti kliimatingimustesse sobivaimate mesilastõugude ja -liinide valik erineva tõumaterjali baasil, tuginedes tõuparandustöö meetoditele ja tegevuskavale;
- Võrdluskatsete ja jõudluskontrolli meetodi rakendamine mesilaste tõuparandus- ja paljundustöö vajadusteks
- Tõuparandustöö keskuste ja tõumesilate väljaarendamine ja toimimine ühtse tõuparandusala tegevusjuhendi alusel

Tegevussuunad (1)

- Eesti mesilasperede arvukuse suurendamise ja tõuparandustöö pikaajalise arengukava koostamine
- detailse 3-aastase perioodi tegevuskava ja tõumesilatele ühtse tegevusjuhendi ja töökorralduse aluste väljatöötamine ja rakendamine

Tegevussuunad (2)

- Erinevate mesilastõugude ja -liinide võrdlev hindamine ja võrdluskatsed ning mesilasperede võrdlev jõudluskontroll, et valida ja paljundada Eesti kliimatingimustele sobivaimat, heade talvitumis-, haigus- ja sülemlemiskindlusega, rahulikku ning hea meetootmise võimega tõumaterjali.

Tegevussuunad (3)

- 3 tõumesila (tõuparandustöö keskuse) rajamine
- **Buckfasti tõu** keskus Muhu saarel, puhaspaarla Kesselaiul – Aimar Lauge
- **Kraini rassi** keskus Tartumaal – Priit Pihlik, puhaspaarla asukoha läbirääkimisi alustatud
- **Itaalia rassi** keskus Tartumaal – Jaanus Tull, puhaspaarla asukoha läbirääkimisi alustatud
- Puhaspaarlateks sobivad väikesaared ja laiud

Tegevussuunad (4)

- Tõumaterjali hankimine ja selle baasil tõuparandustöö meetodite rakendamine
  - ostetakse tõuemasid kolmele tõumesilale
  - ostetakse paarumistarused kolmele tõumesilale

Tegevussuunad (5)

- Mesilasperede arvukuse suurendamise taktika ja uute mesilasperede, sealhulgas pakettperede tootmise tehnoloogiliste võtete rakendamine mesilasperede arvu suurendamiseks, vastavate soovitude ja nõuannete või teabe levitamine mesinike hulgas.

Kuidas tõuaretuskeskused töötavad?

- Tulemusliku tõuaretustöö läbiviimiseks mesinduses, peab olema ühes tõuaretuskeskuses minimaalselt 300 mesilaspere, et oleks võimalik teha valikuid
- Üks tõumesila vajab aastaringselt 1-2 inimese näol lisatööjõudu

Aretustöö riiklik tunnustamine

- Aretustöö aluseks on Põllumajandusloomade aretuse seadus, millest lähtuvalt on vajalik:
  - Tõuaretusseltsi olemasolu
  - Aretusprogrammide koostamine
  - Selts peab taotlema tunnustust Veterinaar- ja Toiduametilt
  - Aretusprogrammide täideviimist teostab Eesti Mesilaste Tõuaretajate Selts
  - Kogu tunnustusjärgne tegevus on Veterinaar- ja toiduameti pideva kontrolli all

Mis tehtud on?

- On asutatud Eesti Mesilaste Tõuaretajate Selts (reg nr 80315410, registrisse kantud 23.09.2010)
- On koostatud aretusprogrammid, aretusprogrammide korrad ning jõudluskontrolli läbiviimise kord Bucfasti tõule ning Kraini ja Itaalia rassile (kokku 60 lehekülge)
- Eesti Mesilaste Tõuaretajate Selts on esitanud aretusprogrammidele tunnustuse taotluse Veterinaar- ja Toiduametile 28.septembril 2010.a
- Menetlusprotsess kestab 3 kuud

Kokkuvõtteks

- Eesti mesindussektor vajab jätkusuutlikuks arenguks süsteemset varustamist tõumesilasemadega, mille tulemusena paraneb mesilasperede talvekindlus, haiguskindlus, rahulikkus, toodanguvõime jt kasulikud omadused
- Mesindusprogrammi toel saab katta kulutusi osaliselt
- Eesti Mesilaste Tõuaretajate Selts saab rakendada aktiivseid, mesindusalase töökogemuse ja teadmistega mesinikke tõuaretustöös

Suur tänu kuulamast ja kaasa mõtlemast